

Dagsorden til og referat fra møde i Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen 8. oktober 2026

Praktisk information om mødet

Møde: Møde i Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen

Dato: 8. oktober 2026

Sted: Silkeborg Rådhus, Søvej 1, 8600 Silkeborg. Mødelokale C118

Varighed: 15.00 – 17.00

Parkering: Betalingsparkering

Opladningsmulighed: [Link til ChargeFinder](#)

Forplejning: Eftermiddagskaffe

Kontaktinformationer til Gudenåkomitéens Sekretariat

Morten Horsfeldt Jespersen

Formand for Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen

Sekretariatschef – Gudenåkomitéens Sekretariat

T: 20 51 75 50 | mortenhorsfeldt.jespersen@silkeborg.dk

Majbritt Kjeldahl Lassen

Koordinator – Gudenåkomitéens Sekretariat

T: 51 44 49 43 | majbrittkjeldahl.lassen@silkeborg.dk

📍 Gudenåkomitéens Sekretariat, Søvej 3, 8600 Silkeborg

🌐 www.gudenaakomiteen.dk/brugerraadet-for-sejlads-paa-gudenaen/

Dagsorden

1) Velkomst (kl. 15.00 – 15.05)

/v. Morten Horsfeldt Jespersen

2) Opsamling fra sidste møde i Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen (15.05 – 15.15)

/v. Majbritt Kjeldahl Lassen

Brugerrådet var 7. maj 2026 positive overfor forlængede forårsmøder for at give plads til besigtigelser. På mødet præsenteres besigtigelsesforslag til funktionsperioden 2026 - 2029.

3) Orientering fra Gudenåkomitéen (kl. 15.15 – 15.20)

/v. Majbritt Kjeldahl Lassen

Gudenåkomitéen har afviklet et enkelt møde (18. juni 2026) siden sidste møde i Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen. Der orienteres om sejladsrelevante emner fra komitémødet.

4) Orientering om GudenåSamarbejdet (kl. 15.20 – 15.25)

/v. Majbritt Kjeldahl Lassen

Kort orientering på vegne af GudenåSamarbejdets netværkskoordinator

5) Orientering om sejladsåret 2026, herunder kontrol af de sejlene (kl. 15.25 – 15.35)

v./ Majbritt Kjeldahl Lassen

Der gives et overblik over sejladsåret 2026.

6) Orientering om Vestbirkprojektet ift. sejlads 2026 (kl. 15.35 – 15.55)

/v. Bo Riis (Horsens Kommune)

Horsens Kommune er i gang med af et Danmarkshistoriens hidtil største EU-støttede vandplanprojekter. Der orienteres om sejladsen i området i 2026 ifm. udførelsen.

7) Orientering om Klostermølle Teltplads (15.55 – 16.00)

/v. Jan Karnøe (Danmarks Sportsfiskerforbund)

Klostermølle er til salg. Da områdets teltplads anvendes af sejlene, har Brugerrådet løbende fået opdateringer om stedet. Der orienteres om nuværende status.

8) Drøftelse af hastighed og hensyn (16.00 – 16.15)

/v. Tomas Jensen (Skanderborg Kommune)

Hastighedsgrænserne for sejlads i et givet område i GudenåSystemet fremgår enten af det lokale regulativ¹ eller i sejladsbekendtgørelsen². Hastighedsgrænserne gælder motorfartøjer. I Gudenåsystemet er der flere steder udlagt områder til windsurfing. Nyere fartøjstyper kombinerer brætsejlads for vind med en "foil", som mindsker vandmodstanden ved at løfte brætte op af vandet. Søfartsstyrelsen har tidligere vurderet, at windfoiling skal sidestilles med windsurfing. Ved Knudsø er der imidlertid bekymring for at høje hastigheder ikke alene er generende for søens øvrige brugere, men også kan være en sikkerhedsmæssig udfordring. Input modtages fra Brugerrådet - er det noget der opleves fra andre sejladsområder? Brugerrådet drøfter om udøverne kan nås, - og evt. via hvilke kanaler?

9) Orientering om tiltag til at imødegå uretmæssig anvendelse af broanlæg (16.15 – 16.35)

/v. Merete H. Hartington (Silkeborg Kommune, Ejendomme) og Thorbjørn Nørgaard (NST)

Motorbådssejlende, der uretmæssigt anvender broanlæg til længerevarende ophold er en udfordring, der har været vendt tidligere i Brugerrådet. Der orienteres om tiltag, der skal imødegå denne adfærd ved kommunale gæstepladser og broer ved Naturstyrelsens arealer.

10) Drøftelse af manglende regeloverholdelse og uhensigtsmæssig adfærd (16.35 – 16.50)

/v. Hans Henrik Christiansen (Langå Sportsfiskerforening)

Sportsfiskerforeningerne nedstrøms Tangeværket oplever i større og større stil udfordringer med kano, kajak og både som ikke overholder gældende regler om fiskeri. Derudover opleves store udfordringer med ophold og efterladenskaber på lodsejernes jord langs åen, som derefter falder tilbage på sportsfiskerforeningerne. Sportsfiskerforeningerne kunne godt ønske at kano, kajak og motorbådsklubber gør opmærksom på gældende regler og påtager sig ansvaret at rydde op efter sine kunder/medlemmer. Brugerrådet drøfter emnet.

11) Bordet rundt: projekter eller andet af sejladmæssig interesse (kl. 16.50 – 17.00)

Mødets deltagere orienterer gensidigt om relevante projekter eller anden relevant information for GudenåSystemets brugere

12) Eventuelt (kl. 17.00)

v./ Morten Horsfeldt Jespersen

¹ Regulativsamling (link: <https://www.gudenaakomiteen.dk/viden-om-gudenaen/lovgivning-gældende-for-gudenaen/>)

² Bekendtgørelse om ikke-erhvervmæssig sejlads og anden færdsel på Gudenåen med sidevandløb og søer fra Tørring til Randers (link: <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2016/148>)

Deltagelsesoversigt

Deltog i mødet	Repræsentanter
Hanne Wind-Larsen	Danmarks Naturfredningsforening (DN), Samråd Østjylland
Jan Karnøe	Danmarks Sportsfiskerforbund
Jens Szabo	Dansk Forening for Rosport (DFfR)
Steen Pultz Holm	Dansk Kano og Kajak Forbund (DKF)
Ole Bøgh Vinther	Dansk Ornitologisk Forening (DOF), Østjylland
Bo Vestergaard	Foreningen af kanoudlejere på Gudenåen
Troels Bruun	Foreningen Mossøs-venner
Jørgen Krog (suppleant)	Friluftsråd Søhøjlandet
Hans Henrik Christiansen	Langå Sportsfiskerforening
Henri Vivike	Mossø Lodsejerforening
Thorbjørn Nørgaard	Naturstyrelsen (NST), Søhøjlandet
Emil Seiding Strichman	Naturstyrelsen (NST), Søhøjlandet (praktikant)
Lars Radant	Silkeborg Fiskeriforening
Finn Pape	Silkeborg Kajakklub
Allan Barenholdt	Silkeborg Sejlklub
Henrik Soele	Skanderborg Lystfiskerforening
Erik Jensen (suppleant)	Skanderborg Roklub
Poul Kviesgaard	Tange Roklub
Ole Christensen	Vestbirk Kano- og Fritidslaug
Morten Horsfeldt Jespersen	Silkeborg Kommune – Brugerrådsformand
Majbritt Kjeldahl Lassen	Gudenåkomitéens Sekretariat – koordinator
Martin Bjork Christensen	Randers Kommune
Lars Møller	Favrskov Kommune
Marie-Louise Hinsch T Nielsen	Viborg Kommune
Maibritt Langfeldt Sørensen	Silkeborg Kommune
Merete Høiby Hartington	Silkeborg Kommune, Ejendomme
Tomas Jensen	Skanderborg Kommune
Bo Karlshøj Riis	Horsens Kommune
Anders Meilby	Midt- & Vestjyllands politi
Deltog ikke i mødet	Repræsentanter
Hans A. Pedersen	Ry Marina og Ry Bådlaug
Marianne Gammelgaard Rasmussen	Randers motorbådsklub 1933
Trine Hedemand	Hedensted Kommune

REFERAT

Ad 1. Velkomst

Formanden for Brugerrådet, Morten Horsfeldt Jespersen, bød velkommen til mødet. Der var ros til medlemmerne af Brugerrådet for i denne funktionsperiode fortsat at prioritere deltagelse og for at sende suppleanter hvis medlemmet bliver mødeforhindret. På mødet deltog for første gang:

- betjent Anders Meilby fra Midt- & Vestjyllands politikreds,
- Merete Høiby Hartington, Silkeborg Kommunes ejendomsafdeling (adm.af kommunale bådpladser, motorbådssagsbehandler og sejladskontrol deltager)
- Brugerrådsmedlemmet Troels Bruun fra Foreningen Mossøs-venner

Mødet startede derfor med en gensidig præsentationsrunde

Dagsordenen indeholdt 12 punkter. Der var meldt dagsordenspunkter ind fra Brugerrådet til mødet.

Ad 2. Opsamling fra sidste møde i Brugerrådet for Sejlads på Gudenåen

Punktet kommer på dagsorden, hvis der er noget fra sidste møde, der skal samles op – enten fordi der er sket en udvikling eller der var noget der ikke kunne afklares på sidste møde.

Fra Brugerrådsmødet 7. maj 2026 er der væsentligste opsamlingspunkt, at Brugerrådet var positivt stemt for forslaget om at forlænge forårsmøderne således, at der kan være plads til besigtigelser af relevans for Brugerråds arbejdsområde. Møderne bliver således 3 timer lange om foråret.

Der er 3 forårsmøder tilbage i funktionsperioden 2026 - 2029. Sejladsteknikergruppen har drøftet mulige besigtigelsessteder ud fra hvilke emner, der vil være relevante for Brugerrådet. De 3 nedenstående lokaliteter foreslås:

Knud Sø:

- mange forskellige brugergrupper (badende/sejlende for hånd-/motor/vindkraft)
- yndet turistmål og samtidigt lokalitet for sejlkлуб og campingplads.
- projekt ”Søhøjlandets Søsportscenter”

Vestbirk/Klostermølle/Mossø:

- hovedfokus: sejlende uden motor
- besigtigelse af Vestbirkprojektet
- faciliteter og formidling

Skanderborg Sø:

- stedet man må sejle stærkest med motor
- stedet m. flest faciliteter til de sejlende
- mange forsk. Brugergrupper (Bybad, sejl- og motorbådsklub, turbåd)

Et 4. alternativ, hvis ovennævnte ikke kan lade sig gøre, kunne være:

Ry/Birksøområdet

- overbæring for fartøjer uden motor
- marina og roklub
- faciliteter v. Skimminghøj

Der er ikke tale om en prioriteret rækkefølge. Det har bl.a. betydning, at der er adgang til egnede lokaler tæt på det, der skal besigtigelse for at minimerer tiden der anvendes på transport.

Ad 3. Orientering fra Gudenåkomitéen

Gudenåkomitéen har som opgave at følge udviklingen i den rekreative anvendelse af vandsystemet og de vandnære arealer, og derfor er der altid sejlads på deres dagsorden. Nogle gange flere punkter, andre gange kun et enkelt. Man kan finde alle komitéens dagsordner og referater på deres hjemmeside, og der henvises til referatet fra mødet 18. juni 2026 for den fulde ordlyd til orienteringspunktet om sejlads. På Brugerrådsmødet blev enkelte ting fremhævet:

Gudenåkomitéen bliver altid præsenteret for hvad Brugerrådet har drøftet på deres sidste møde – følgende blev fremhævet fra Brugerrådsmødet 7. maj 2026: **Brugerrådet ønsker udvidede møder med besigtigelser * Brugerrådet efterlyser øget inddragelse *Et medlem ønskede at høre hvordan Brugerrådet kunne være med til at fremme adgang til Gudenåen/søerne for brugere bosiddende på sydsiden af Borresø, Brassø og Julsø *Klostermølle som fremtidig facilitet.* Referatet fra mødet i Brugerråd 7. maj 2027 var bilagt komitéens dagsorden

Komitéen fik en update på hvad der var sket siden deres anmodning om en revision af bekendtgørelse om ikke-erhvervsmæssig sejlads og anden færdsel på Gudenåen med sidevandløb og søer fra Tørring til Randers var fremsendt Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) 2. september 2025. Der var ikke sket det store. Sekretariatet vil søge at få en afklaring forud for det kommende komitémøde 20. november 2026, og har fået et teamsmøde i stand 9. oktober 2026.

Den rekreative brug af Gudenåsystemet udvikler sig, men uden en samlet plan for den fremtidige anvendelse. Gudenåkomitéens arbejde med sejlads i 2026-2029 blev foreslået organiseret omkring temaer, som understøtter langsigtet planlægning og Gudenåplanens mål for friluftsliv. Forslaget bygger på anbefalinger fra den tidligere komité, herunder dialog med Brugerrådet. Den foreslåede struktur kan blive justeret, hvis SGAV imødekommer ønsket om revision af sejladsbekendtgørelsen.

Ad 4. Orientering om GudenåSamarbejdet

På det første møde i Brugerrådet i funktionsperioden 2026 – 2029 blev Brugerrådet orienteret om Gudenåkomitéen. Der eksisterer imidlertid også et andet samarbejde omkring Gudenåen, som hedder GudenåSamarbejdet. Det er igangsat af Gudenåkomitéen, men hører ikke længere herunder. Forskellen mellem de 2 samarbejder er deres fokus - Gudenåkomitéen har fokus på benyttelse, beskyttelse og klimatilpasning, har GudenåSamarbejdet fokus på oplevelser og formidling til borgere, gæster eller turister. Mere info om GudenåSamarbejdet: www.gudenaasamarbejdet.dk.

Fra tid til anden deltager GudenåSamarbejdets netværkskoordinator på Brugerrådets møder for at fortælle om hvad der rør sig i GudenåLandet af relevans for Brugerrådet, men pga. anden mødeaktivitet orienterer Majbritt Kjeldahl Lassen kort om GudenåSamarbejdet på vegne af GudenåSamarbejdets netværkskoordinator, Gunhild Øeby Nielsen.

Eksempler på, hvad GudenåSamarbejdet har arbejdet med:

- Skilte på alle broer over Gudenåen;
- oplevgudena.dk og det digitale kort herpå
- podcasten ”Åsteder – fortællinger fra Gudenåen”
- GudenåStien
- facebookprofil [Gudenåen | Facebook](#)

Brugerrådets medlemmer er velkomne til at kontakte Gunhild m. spørgsmål/ideer/kommentarer osv. på gunn@favrskov.dk eller 20 36 50 77.

Ad 5. Orientering om sejladsåret 2026, herunder kontrol af de sejlen

Dette punkt deles typisk af koordinatoren og den lokale MarsikPol betjent, men da der til denne sæson er kommet ny mand på posten, varetog koordinatoren opgaven med at give et foreløbigt overblik over sejladsåret 2026 alene.

Før hovedsæsonen gik i gang, mødtes GudenåSamarbejdets netværkskoordinator og koordinator i Gudenåkomitéens Sekretariat m. repræsentanter fra Destination Kystlandet, Danmarks Smukkeste og Visit Aarhus. Gudenåkomitéens Sekretariat ønskede at orientere om de sejladsrelaterede spørgsmål som ender i kommunen, som turisterne synes at have svært ved at finde svar på turistorganisationernes hjemmesider samt at fortælle hvad der er vigtigt at få formidlet til folk, der gæster GudenåSystemet ift. sejladsregler. Der blev også orientere om Brugerrådets tanker fra 2025-workshoppen om at anvende *positiv nudging* for at nå ud med reglerne til de sejlen.

Sejladsvejret var meget variabelt i 2026. Hedebløge m. varmerekord, skybrud midt i sommerferien men samtidigt samlet set mindre nedbør i sejlads-sæsonen.

2026 var atypisk ift. salg af gæstemærker til ikke-motoriseret sejlads. Normalt er der udsolgt fra 16. juni og frem t.o.m. august. Men 2026 var der for første gang ledige gæstemærker i ugerne lige før og lige efter sommerferien og pt. ser det ud som om salget af gæstemærker bliver det laveste i den tid salget har været styret elektronisk via hjemmesiden gaeste.sejladspaagudenaen.dk. Om årsagen hertil er vejret, Vestbirkprojektet eller en tilfældighed, er uvist. Uanset hvad årsagen har været, var det ikke noget der blev reflekteret i sejladsmængden foretaget i lejede fartøjer, hvor 2026 vurderes til at være et medium år baseret på den tilbageværende ledige kapacitet på den del af Gudenåen, der er underlagt sejladsrestriktioner.

Antallet af motorbådssejlende på gæstemærke forventes ved årets udgang at være sammenligneligt med tidligere år, da der på nuværende tidspunkt er solgt knapt 900 gæstemærker. Hvor mange der vælger at betale for deres hjemmehørende motorbådsregistreringer i 2026 vides først ved årets udgang. Det typiske billede før og efter Corona-boomet var, at der årligt blev betalt for omkring 3.000 både. Tallet kan blive højere i 2026 end i 2025 bl.a. pga. Regattaen og fordi en intern tilpasning af bådregisteret bevirkede udsendelse af en ekstra adviseringsmail om manglende gyldighed af bådregistrering, hvilket fik flere bådejere til at betale.

Der er op til sommerferien lavet flere foranstaltninger på sejladspaagudenaen.dk og gaeste.sejladspaagudenaen.dk, der skal blokere for muligheden for at benytte gæstemærkesalgsfunktionerne til at teste stjålne betalingskort. Der var eksempler på denne aktivitet med betalingskort udstedt uden for EU. Som følge af anbefaling fra Nets blev lukket for at anvende kort udstedt uden for EU. Da Stort set alle ordinære brugere af hjemmesiderne er enten danske eller kommer fra andre EU-lande, hvilket betyder, at deres betalingskort forventeligt også er udstedt inden for EU. Sekretariatet har ikke modtaget en eneste henvendelse fra borgere med legitim interesse i gæstemærkefunktionerne, der har været berørt af blokeringen. Desuden er beløbet, der udløser 3D Secure nedsat så også beløbet for et enkelt gæstemærke omfattes heraf. Selv om den ekstra verifikation måske kan opleves som generende for den enkelte bruger, er det et tiltag som findes for at sikre forbrugere jf. de europæiske betalingsregler (PSD2). Sekretariatet er i dialog med IT-firmaet bag løsningen ift. at supplere med en ”Jeg er ikke en robot”-løsning.

På udlejningsområdet er der sket en ændring i 2026. Motoriserede fartøjer anvendes ikke i samme stil til udlejning som ikke-motoriserede fartøjer, men det er firmaer der udlejer motorbåde. Viborg Kommune har til 2026 sæsonen givet timekoncessionstilladelse til udlejning af en enkelt motorbåd med udgangspunkt i Bjerringbro. Det vil udelukkende være den nye aktør, der vil tilbyde motoriseret udlejningssejlads nord for Tangeværket. Omvendt er det ikke længere muligt at leje en motorbåd på timebasis i Skanderborg Sø.

Der blev præsenteret en oversigt over sejladskontrollerne de sidste 14 år. Antallet af indrapporterede kontroller i 2026 var en smule højere end vanligt, og kunne have været højere hvis der ikke var blevet aflyst en sejlads. Antallet af skrevet bødeforlæg i 2026 var højere end sidste år, men stikker ikke ud hvis man kigger flere år tilbage. Topscoren ift. bødeforlæg er, som det er set tidligere, problemer med bådregistreringerne. Efter flere år hvor der har været godt styr på dette

forhold, oplevede politiet på deres første kontrol i 2023 flere sejlene i starten af sæsonen ikke havde fået genoprettet deres aut. betaling for registrering, da de fejlagtigt troede gebyret blev trukket via PBS i stedet for på deres betalingskort og de i mellemtiden havde fået nyt kort. Politiet gik i pressen med problematikken – og efterfølgende i 2023 mødte politiet stort set ingen med uorden i registreringerne. I 2024 informerede politiet på sociale medier om sejladskontroller, herunder bådregistrering. En printbar version af politiets infomateriale til brug i klubhuset blev lavet og Brugerrådets medlemmer fik det tilsendt. Trods denne informationsindsats blev der i 2024 udstedt 15 bødeforlæg for manglende gyldig bådregistrering – og i 2026 er der pt indmeldt 18 bødeforlæg. Trods informationsindsatsen møder stadig folk på kontrollerne, der ikke har haft betalt i en længere årrække, eller som antager at klubmedlemskab eller liggepladsbesiddelse inkluderer bådregistrering.

Bådejere kan altid finde gyldigheden ved at se på den seneste registreringsattest (modtaget på mail). Er registreringsattesten blevet væk, kan bådejere logge ind på sejladspaagudenaen.dk og finde denne der og gendende den til sig selv på mail. Systemet sender servicemails om kommende betaling og gyldighed af registreringen. Kan man ikke finde servicemails fra systemet kan de være endt i spamfolderen som følge af opsætningen af mailprogrammet på egen computer. Men servicemails er, som navnet angiver, en service. Det er til enhver tid bådejers eget ansvar at registreringsattesten er gyldig, at evt. tilknyttet betalingskort og kontaktoplysninger er opdaterede.

Sekretariatet opfordrede klubberne til at hjælpe medlemmerne med at tjekke deres bådregistrering inden båden sættes i vandet. Spørgsmål kan rettes til bådsagsbehandlerne i registreringskommunen – kontaktinfo ses på sejladspaagudenaen.dk

Der er en nedgang at spore i bødeforlæg for især redningsveste, og der er ikke udstedt bødeforlæg for sejlad i sejladsskudsforbudszoner i 2026. Så vidt Sekretariatet er oplyst er der heller ikke udstedt bødeforlæg for overskridelse af hastighedsgrænserne i 2026, men der blev udstedt bødeforlæg for at sejle i påvirket tilstand (alkohol og euforiserende stoffer).

Politiet oplyste på mødet, at mens der er særlig lovgivning for spiritussejlad, er dette ikke tilfældet for sejlad under påvirkning af rusmidler/euforiserende stoffer. Derfor kan man heller ikke slå en bødetakst op i et bøde-katalog som man kan for de øvrige sejladsskudsforetelser. Man skal altid kunne føre sit fartøj på fuldt betryggende vis. Træffes en påvirket sejle vil man lave en samlet vurdering baseret på sejladsskud og sagen vil ende i retten. Er man påvirket af både alkohol og euforiserende stoffer vil udfaldet af en retssag forventeligt være absolut kumulation (dobbelte bøder) som tilfældet er efter færdselsloven

Ad 6. Orientering om Vestbirkprojektet ift. sejlad 2026

I sejladssæsonen 2026 har en del af Gudenåen flere steder lignet en byggeplads fordi Horsens Kommune i 2026 igangsatte – og fortsat er i gang med - et af Danmarkshistoriens hidtil største EU-støttede vandplanprojekter: Vestbirkprojektet.

Da det af tidshensyn var nødvendigt at springe nogle af de medbragte slides over, blev det aftalt på mødet, at informationerne knyttet til disse slide skulle inkluderes i referatet til Brugerrådets orientering.

Det er EU's vandrammedirektiv der fastlægger rammerne for beskyttelsen af vandløb, søer, kystvande og grundvand i alle EU-lande. Direktivet fastsætter en række miljømål og opstiller overordnede rammer for overvågning, planlægning og gennemførelse af tiltag for vandmiljøet. Vandrammedirektivet trådte i kraft den 22. december 2000, og det har udpeget en lang række spærringer, der er til skade for vandmiljøet.

Vestbirkprojektet genskaber Gudenåens oprindelige forløb gennem Bredvad Sø og ned forbi Vestbirk Vandkraftværk. Det skaber fri passage for fisk og smådyr gennem Gudenåen, så især Gudenåens fisk får adgang til en lang række gydepladser i de små vandløb, der løber til Gudenåen.

Vestbirkprojektet startede den 6. januar 2026. Vandstanden i Naldal og Vestbirk søer blev sænket med 1,2 meter samtidig med at skodderne/stigbordet ved månedsskiftet januar/februar blev fjernet fra spærredæmningen. Den østreside af Bredvad Sø blev næsten tørlagt. Det var derfor lettere at lave en dæmning af en geo-tube ned igennem den tidligere Bredvad Sø. Anlægsarbejdet var planlagt, så den østre side af Bredvad Sø skulle genskabes som en smallere sø og klar til sejlads ved sæsonstart. Tekniske projektudfordringer omkring dæmnings-byggeriet umuliggjorde imidlertid sejlads på ca. 1,6 km af Gudenåen i perioden 16.–18. juni 2026, som måtte forblive afspærret for sejlads et par dage længere end planlagt.

Horsens Kommune arrangerede transport af fartøjer forbi det afspærrede stykke i denne periode, og orienterede udlejerne samt alle sejlende med gæsteregistreringer om transportmuligheden. Gudenåamarbejdet orienterede om transportmuligheden via Facebook (OplevGudena), og Horsens Kommune skilte lokalt ved afspærringen med transportmuligheden. I alt 22 fartøjer blev transporteret forbi det afspærrende stykke.

Horsens Kommune påbegyndte vandopfyldning i Vestbirksøerne den 18. juni 2026. Og den 19. juni 2026 var sejlads fra Gudenåen og ind i den nu smallere Bredvad Sø atter muligt.

Horsens Kommune rundsendte en infolyer om aktuelle forhold til kanoudlejerne samt til de sejlende på gæsteregistreringer. I flyeren blev der bl.a. opmærksom på, at søbundens overflade ved brinkerne er blød – samme besked fremgik af lokal skiltning. Sekretariatet linkede til infolyeren fra gæste.sejladspaagudenaen.dk. Den digitale udgave af kanofolderen blev løbende opdateret m. projektområdeændringer og fremsendt til kanoudlejerne og lagt på komitéens hjemmeside og sejladspaagudenaen.dk.

Vandstanden i projektområdet blev hævet kontrolleret langsomt. I sejlads sæsonens første par dag var vandstanden 1,2 meter cm lavere i Vestbirksøerne end normalt. Siden sejladsen ind i Bredvad Sø blev åbnet har den været 0,7 meter lavere.

Den lavere vandstand hen over sommeren 2026 bevirke, at man ved Vestbirk Kraftværk overbæringen som sejlene kunne opleve udfordringer med en højere niveauforskel end normalt

Hen over vinteren hæves vandstanden yderligere så den kun vil være 0,4 meter lavere, hvorefter den før opstart af sejladssæsonen den 16. juni 2027 bliver hævet til det normale som før projektet.

Fremtidig sejlads ved Vestbirk søerne: Alt vandet i Gudenåen har så siden den 19. juni løbet igennem Vestbirk søerne, mens den vestre del af Bredvad sø har været tørlagt, hvilket den være ind til foråret 2027.

Fra og med et tidspunkt i foråret 2027 vil Gudenåen bliver helt adskilt fra Bredvad Sø med dæmningen, og Gudenåen vil så løbe forbi Bredvad Sø videre hen under den Genfundne Bro og til Vestbirk Vandkraftværk. På denne strækning med et fald på 7-8 meter, må der ikke sejles. Når man fra i sejladssæsonen 2027, dvs. fra den 16. juni kommer sejlene ad Gudenåen vil man lige efter Bredvad møllevej komme til et optagningssted, hvorefter der vil være spærring hen over Gudenåen med et "kanoNET" svarende til det ved indsejlingen til Kloster møllekanal.

Som sagt kommer der et optagningssted, hvor kanoer og kajakker skal overbæres til en kanal øst for Gudenåen. Den nærmere udformning af dette overbæringssted er endnu ikke fastlagt. Ind til nu er der blot opsat et toilethus. Herfra sejler man i kanalen, der forløber langs med Gudenåen. Kanalen munder ud i Bredvad Sø, sådan som denne sø er beskrevet ovenfor, og så fortsætter sejladsen helt som den hidtil har gjort over Naldal og Vestbirk Sø til Vestbirk Vandkraftværk.

Gudenåens forløb efter vandkraftværket bliver også ændret. Da kraftværket i sin tid blev bygget, havde man sænket vandstanden efter kraftværket, så der var et større fald, og dermed mulighed for en større produktion af elektricitet. Man havde sænket vandstanden efter vandkraftværket ved at flytte Gudenåen, så den tog en genvej i terrænet til et lavere punkt af Gudenåen nedstrøms kraftværket. I forbindelse med Vestbirk projektet flyttes Gudenåen tilbage til sit gamle løb, der er en længere slyngning. Dermed hæves vandstanden umiddelbart efter kraftværket med 1 meter. Optagningsstedet før kraftværket vil være uændret, men isætningsstedet flyttes til den genskabte slyngning. Gennem denne slyngning vil der være et fald på mere end 1 meter, men da den som sagt er længere, vil såvel fiskene som de nedstrøms sejlene kunne passere uden problemer.

Vestbirk projektet forventes at minimere situationer med besværlig passage af Bredstenbro Bro, som har været svær at sejle under ved høj vandstand. I perioder med høj vandstand forventes vandstanden helt op til Bredstenbro bliver lavere, end hvis Vestbirk projektet ikke var gennemført. En forsmag på dette har vi haft i foråret 2026, hvor skodderne /stigbordet i spærredæmningen efter Bredvad Sø var fjernet, for at sænke vandstanden i arbejdsområdet ved Bredvad Sø. Af en graf for perioden 2016-2026 ses vandstanden ved Bredstenbro i foråret 2026 at have været entydigt lavere end normalt.

Ad 7. Orientering om Klostermølle Teltplads

Ifm. Klostermølle findes faciliteter - isætningssted og teltplads - der anvendes af sejlene. Klostermølle har været til salg gennem længere tid.

Foreningen "Klostermølles Venner" er interesseret i at købe Klostermølle, og har af flere omgange fået forlænget fristen til at fremskaffe købssummen. Klostermølle har været fungerende som teltplads i salgsperioden.

Siden sidste møde i Brugerrådet er der sket følgende: Klostermølles Venner har sammen med Natur & Ungdom stiftet Den Almennyttige Forening Klostermølle (DAF Klostermølle), som kan være den fremtidige ejer af Klostermølle. Forkøbsretten til Klostermølle er forlænget til 1. maj 2027. Naturstyrelsen oplyste på mødet, at man forventer at ville drifte teltplads til de sejlene i sejladssæsonen 2027.

Ad. 8 Drøftelse af hastighed og hensyn

Hastighed er et hyppigt drøftet emne på Brugerrådets møder. Det handler traditionelt om motorbåde. Hastighedsgrænserne for sejlads i et givet område i GudenåSystemet fremgår enten af regulativet på det pågældende område eller i sejladsbekendtgørelsen.

Men fartøjstyper, hvor fremdriftsmidlet er vind, kan også opnå høje hastigheder. I Gudenåsystemet er der flere steder udlagt områder til windsurfing. I systemet er der i de senere år set fartøjstyper, der kombinerer brætsejlads for vind med en "foil". Brættet løftes op af vandet og som følge af den mindre vandmodstand kan der opnås høje hastigheder. Søfartsstyrelsen har tidligere vurderet, at windfoiling skal sidestilles med windsurfing. Dvs. steder udlagt til windsurfing er også områder man må wind-foile. Knud Sø er et sådant område. Knud Sø er et populært turistmål, der er en campingplads, en badestrand, et badhotel og en sejlkлуб.

Ved Knudsø er der indkommet en borgerhenvendelse med bekymring om at høje hastigheder ikke alene er generende for søens øvrige brugere, men også kan være en sikkerhedsmæssig udfordring.

Gudenåkomitéens Sekretariat har efter dagsordenens offentliggørelse modtaget input til emnet fra bestyrelsen af Ry Sejlklub. Klubben er beliggende i Knudsø og tilbyder forskellige aktiviteter, herunder brætsejlads. Ry Sejlklub har en anden oplevelse af brætsejlads ift. sikkerhed fart og placering end borgerhenvendelsen og havde forud for mødet fremsendt dette til Sekretariatet. Efter aftale med klubbens formand bilægges det fremsendte materiale referatet fra Brugerrådsmødet (se referatets sidste side) - Skanderborg Kommune orienterede om klubbens input til emnet på selve mødet og henvendelsen blev desuden delt rundt i print.

Nogle af Brugerrådets medlemmer har observeret fartøjstypen andre steder end på Knudsø (Silkeborg området). Det er en aktivitet, der kan forvente at ville brede sig. Ingen

Brugerrådsmedlemmer kunne melde om at være bekendt med utrygge situationer med fartøjstypen for nuværende. Repræsentanten for DFfR oplyste, at det ikke ville være en fartøjsaktivitet som ville vække bekymring at møde på vandet siddende i robåd. For de badende brugere af Knudsø kunne det måske opleves anderledes, og det blev foreslået, at man lokalt i Knudsø kunne se på markering af badeområdet af hensyn til denne brugergruppe. En markering havde vist været til stede tidligere.

Der blev spurgt til hvor hurtigt en windfolier kunne sejle, men da der ikke foreligger konkrete målinger herpå, var det ikke muligt at besvare spørgsmålet. Desuden gælder hastighedsgrænsen i Knudsø kun for motoriserede fartøjer og sejladstypen er tilladt på området jf. nugældende lovgivning.

Emnet vil blive drøftet på et kommende møde i Gudenåkommunernes sejladsteknikergruppe.

Ad 9. Orientering om tiltag til at imødegå uretmæssig anvendelse af broanlæg

Søhøjlandet er populært blandt motorbådssejlende. Vand er der nok af – steder at fortøje sin motorbåd mere end et par timer er der længere imellem. Der er som regel venteliste til en fast bådplads – fx på de kommunale bådpladser i Silkeborg Kommune. Prisen for en fast kommunal bådplads i Silkeborg varierer efter bådpladsens størrelse (3.060 – 10.965 kr./årligt). 2026 - priserne for gæstebådpladser i Silkeborg er i højsæsonen (uge 26-31) 165 kr./døgn, mens prisen er 115 kr./døgn resten af året. Manglende betaling medfører en afgift på 510 kr./døgn. Manglende betaling af afgift overgår til gældsstyrelsen.

Der eksisterer en problematik omkring anvendelse af kommunale gæstepladser i Silkeborg da nogle motorbådejere fortøjer fartøjet uden at betale for det. For at imødegå denne adfærd, er der sat flere nye tiltag i søen, herunder at Silkeborg Kommunes ejendomsafdeling fjerner motorbådene, hvis alm. henvendelse om problematikken ikke virker. Vilkårene for anvendelse af kommunale gæstepladser findes på Silkeborg Kommunes hjemmeside (søg på ”gæstebådplads”). Der er opsat skilte ved gæstepladserne, hvor der er QR-kode med link til vilkårene på hjemmesiden. Det fremgår af hjemmesiden tydeligt, at fartøjer, der benytter kommunale gæstepladser uden at betale for det, vil blive fjernet efter 7 dage (fjernelsen varsles skriftligt direkte i fartøjet). Fjernelsen - samt opbevaring - af motorbåden sker for ejerens regning og risiko. Det bemærkes, at den beskrevne procedure også finder anvendelse, hvis båden på gæstepladsen ikke har et synligt bådnummer, eller hvis båden fx er tøjret ved et træ i stedet for ved en bro. Politiet orienteres om fartøjsfjernelsen.

Båden udleveres, når tilgodehavendet er bragt ud af verdenen. På mødet blev der forevist eksempel på hvad det kan løbe op i. Fartøjsfjernelse har allerede vist sig at have en præventiv effekt, da der i denne sæson er set færre gratister end tidligere.

Silkeborg Kommunes ejendomsafdeling planlægger til den kommende sejladssæson også at placere en flydende afspærring omkring ulovligt beliggende motorbåde på kommunale

gæstebådpladser. Afspærringen fjernes ved betaling af tilgodehavendet til kommunen. Det påtænkes derudover at udstyre en særlig liggeplads m. en bom, som kan låses bag ved fartøjet hvis gæstepladserne anvendes udenfor de gældende vilkår. En tydelig angivelse af årsagen til fartøjets indespærring forventes at bidrage yderligere præventivt.

Ud for Naturstyrelsens areal i Søhøjlandet ligger flere broer, som er opført af- og som vedligeholdes af Brosamarbejdet jf. kontrakt mellem Naturstyrelsen og Brosamarbejdet. Medlemmer af Brosamarbejdet har adgang til at benytte broerne til kortvarigt ophold med deres motorbåd og til en enkelt overnatning. Der er tilbagevendende problemer med bådejere, der lader deres både ligge ved broerne i flere uger. Det skal understreges, at et medlemskab af Brosamarbejdet er ikke det samme som at have ret til en liggeplads ved broerne. Benyttes broerne udover en enkelt overnatning, misbruges den aftale, der er indgået med Naturstyrelsen. Naturstyrelsen Søhøjlandet vil for at imødegå den uretmæssige brug af broerne anvende samme procedure som Silkeborg Kommunes ejendomsafdeling med at fjerne motorbådene for ejers regning og risiko efter varsling herom.

Ad 10. Drøftelse af manglende regeloverholdelse og uhensigtsmæssig adfærd

Hans H. Christiansen fra Langå Sportsfiskerforening fremviste på mødet flere billeder, der illustrerede problemstillingerne om sportsfiskerforeningerne nedstrøms Tangeværket oplever fra andre sejlene i større og større stil.

De frivillige kræfter står med utilfredse lodsejere samt udfordringen med at skulle affaldssortere andres efterladenskaber. Som tiltag til at imødegå dette, er der fjernet skraldespande (ud fra devisen, at hvad man tager med ud, kan man også tage med hjem) ligesom bordebenkesæt også fjernes. Det opleves, at sejlene gæster benytter sig af private lodsejere arealer til landgang og overnatning, hvis der er optaget på fx Kjællinghøl, og at der foregår fiskeri fra båd steder hvor det ikke må foregå.

Sportsfiskerforeningerne kunne godt ønske at kano, kajak og motorbådsklubber gør opmærksom på gældende regler og påtager sig ansvaret at rydde op efter sine kunder/medlemmer.

Repræsentanten fra kanoudlejerforeningen, Bo Vestergaard, oplyste, at der er opmærksomhed på efterladt affald. Når Bo Vestergaards firma hjemhenter udlejede fartøjer, medtages også evt. efterladt skraldeposer. Men det er svært at håndtere hvad folk gør under selve sejlsæsonen.

Allan Barenholdt, som også sidder i Brosamarbejdet oplyste, at Brosamarbejdet ligeledes har valgt at tage deres skraldespande ned. Da broerne benyttes af samarbejdets medlemmer, er erfaringen, at folk er gode til at tage eget affald med hjem. Naturstyrelsen Søhøjlandet oplyste, at de ligeledes har nedtaget skraldespande på steder beregnet til kortere ophold.

Dansk Forening for Rosports repræsentant, Jens Szabo, gav udtryk for at affald over årene de steder hvor hans færdes i GudenåSystemet synes at være blevet en generel mindre problematik, men at de naturligvis kan variere igennem systemet. Jan Karnøe fra Danmarks Sportsfiskerforbund delte denne oplevelse på baggrund af årlige affaldsopsamlingssture i februar måned.

Ad 11. Bordet rundt: projekter eller andet af sejladsmæssig interesse

Dette faste punkt på dagsordenen har til formål at mødets deltagere får mulighed for at orientere hinanden gensidigt om relevante projekter eller anden relevant information for GudenåSystemets brugere.

Da projektet i Skanderborg Kommune er påklaget, oplyste Jens Szabo at der er en plan om at få udlagt noget at bedre end det nuværende at gå i land på. Ift. landgangmuligheder blev der efterlyst en bedre mulighed ved Ludvigsløst.

Friluftsrådet spurgte ind til emne fra sidste Brugerrådsmøde om adgang til Gudenåen/søerne for brugere bosiddende på sydsiden af Borresø, Brassø og Julsø. Naturstyrelsen opfordrede Friluftsrådet til at tage en direkte dialog med dem herom.

Silkeborg Kommune orienterede om udfordringer med at rette indmeldte skæve skilte op. Lars Radant fra Silkeborg Fiskeriforening fortalte om succes med at få rør op af søbund ved hjælp af spulerør og mobil pumpe. Til et andet spørgsmål om markering af 13 større stolpe fik Silkeborg Kommune råd om at markere dem med det korrekte hoved (jf. Søvejsreglerne; ”farlig grund”) samt reflekser og solcelleblink (sejlads i mørke)

I Randers Kommune koster nu penge at benytte slæbestedet ved Stevnstøp (25 kr. pr gang)

Ad. 12. Eventuelt

Tidspunkterne for Brugerrådets møder i 2026 er endnu ikke planlagte – men primo maj og primo oktober er et forsigtigt bud til Brugerrådsmøderne. Sekretariatet indkalder forventeligt ved årets udgang til 2027-møderne.

Til: Gudenåens Brugerråd

Att.: Sekretariatet og Brugerrådets medlemmer

Fart, sikkerhed og placering ved foil-sejlads

Vi er bekendt med de henvendelser, som Brugerrådet har modtaget fra borgere om foil-sejlads, herunder wingfoil, windfoil og pumpfoil. Vi ønsker derfor at redegøre for sporten, de lokale forhold og de konkrete tiltag, der bidrager til en tryk og ansvarlig brug af søen.

- **Organiseret isætning via Søhøjlandets Søsportscenter:** Søsportscenteret ved Ry Sejlklub samler søsportsaktiviteterne på en sikker platform med direkte adgang til søen. Når windsurfing og foil-sejlads tager udgangspunkt i havneområdet, holdes aktiviteterne væk fra offentlige badestrande, øvrige rekreative brugere samt sårbare siv- og naturområder.
- **Knudsøs naturlige forhold begrænser aktiviteten:** Knudsø er langstrakt i øst-vestlig retning og omgivet af høje træer, der skaber læ. Foil-sejlads er derfor kun mulig på få dage med vind direkte fra vest. Aktiviteten er således naturligt begrænset til dage, hvor der som følge af pålandsvind typisk er færre badegæster ved Knudhule.
- **Behovet for dybt vand skaber naturlig afstand:** Foilen stikker cirka én meter ned under brættet. Udøverne skal derfor hurtigt ud på dybt, åbent vand for at undgå kontakt med bunden. Adgangen fra havnen leder dem direkte væk fra kysten, kajaker, roere og badende.
- **Lavere fart end ved almindelig windsurfing:** Selvom det kan se hurtigt ud, når brættet svæver over vandet, sejler en foil-surfer generelt langsommere end en almindelig windsurfer. Foilen er udviklet til at skabe løft i let vind – ikke til høje tophastigheder.

Organiseringen gennem Søhøjlandets Søsportscenter og Knudsøs naturlige vindforhold medvirker til, at foil-sejlads foregår under kontrollerede og afgrænsede forhold. Det gavner sikkerheden, naturen og søens øvrige brugere.

Der er efter vores oplysninger ikke registreret hændelser, sammenstød eller indberettet nærværdulykker mellem foil-sejlere og søens øvrige brugere. Klubben har heller ikke kendskab til tilsvarende registrerede hændelser fra andre danske søer og farvande.

På den baggrund er det vores erfaring, at aktiviteterne hidtil har kunnet sameksistere uden sikkerhedsmæssige problemer. Vi står naturligvis til rådighed for yderligere dialog og uddybning.

Med venlig hilsen

Ry Sejlklub

Niels Copeland, formand · Mobil 51 26 40 40

Lars Siestrup Krogh, bestyrelsesmedlem